2024/2286

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2286

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej environmentálnej agentúry za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej environmentálnej agentúry za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0130/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Európskej environmentálnej agentúry (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2022 na úrovni 88 173 021 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 35,93 %; keďže rozpočet agentúry pochádza z rozpočtu Únie a príspevku EZVO (63,32 %) a z príspevkov na základe osobitných dohôd (36,67 %);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

C. keďže pokiaľ ide o sektor verejného obstarávania agentúry, za rok 2022 neboli nahlásené žiadne problémy vyžadujúce nápravné opatrenia, ani žiadne prebiehajúce alebo nevykonané nápravné opatrenia z auditov a hodnotení z predchádzajúcich rokov;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uznaním konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 100 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku, čo predstavuje rovnakú úroveň ako v roku 2021; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku bola 86,66 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 1,75 %;

2. poznamenáva, že Dvor audítorov vo svojej správe z roku 2021 dospel k záveru, že použitie rokovacieho konania bez predchádzajúceho zverejnenia na zmenu rámcovej zmluvy zdvojnásobením pôvodného rozpočtu na 1 milión EUR bolo nesprávne, v dôsledku čoho sú všetky následné platby uskutočnené v súvislosti s týmto konaním nesprávne; ďalej poznamenáva, že platnosť zmluvy sa skončila v decembri 2022 a súvisiace platby v roku 2022 predstavovali 470 660 EUR; poznamenáva, že pripomienka Dvora audítorov k tejto otázke je už uzavretá;

Výkonnosť

3. poznamenáva, že výkonnostný rámec agentúry je štruktúrovaný okolo piatich výkonnostných cieľov, ktoré sa monitorujú prostredníctvom 17 viacročných kľúčových ukazovateľov výkonnosti, medzi ktoré patrí okrem iného miera obsadenosti zamestnancov, plnenie rozpočtu a plnenie ročného pracovného programu; poznamenáva, že miera plnenia ročného pracovného programu, pokiaľ ide o kľúčové správy a hodnotenia, dosiahla 95 % a 96 %, pokiaľ ide o aktualizáciu základných ukazovateľov, čo je v obidvoch prípadoch viac ako cieľ stanovený na 90 %; berie na vedomie ukazovatele, ktoré ešte neboli dosiahnuté alebo zaostávajú;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 6.

4. víta, že v roku 2022 agentúra naďalej zohrávala kľúčovú úlohu pri informovaní o opatreniach na podporu životného prostredia, pričom reagovala na ciele Európskej zelenej dohody a 8. environmentálneho akčného programu (8. EAP), ako aj na celkové ambície a globálne záväzky Európy; víta, že agentúra pokračovala v plnení dohodnutých opatrení a úloh a prijala nové opatrenia na podporu zelenej transformácie a vykonávania európskeho právneho predpisu v oblasti klímy, pričom opatrenia prepojila so stratégiou EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy; ďalej konštatuje, že to bol druhý rok vykonávania stratégie Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej siete (Eionet) na roky 2021 – 2030, ktorej cieľom je poskytnúť tvorcom politík Únie a verejnosti najlepšie dostupné poznatky na dosiahnutie cieľov v oblasti životného prostredia a udržateľnosti;

5. poznamenáva, že v roku 2022, v čase vĺn horúčav, sucha a lesných požiarov, ktoré postihli veľké časti Európy, ako aj v čase, keď kontinent zažíval najhorúcejšie leto v histórii, bola agentúra spomenutá v 27 000 internetových článkoch a niekoľko jej zamestnancov poskytlo rozhovory médiám v celej Európe, čo bolo výsledkom značného záujmu médií, ktoré sa zameriavali na príčiny a dôsledky extrémneho počasia;

6. pripomína, že v roku 2022 agentúra prevzala nové úlohy na podporu zelenej transformácie a vykonávania európskeho právneho predpisu v oblasti klímy, ako je zriadenie Európskej vedeckej poradnej rady pre zmenu klímy, a zároveň prepojila opatrenia so stratégiou EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, čím sa posilnila úloha agentúry pri podpore plnenia európskych cieľov v oblasti klímy; oceňuje, že agentúra podporuje členov parlamentného Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI) poskytovaním vedecky podložených aktualizovaných údajov a informácií;

7. s uspokojením konštatuje, že v roku 2022 bolo zriadené nové Európske tematické centrum pre biodiverzitu a ekosystémy na obdobie 2023 – 2026;

Efektívnosť a zisky

8. pripomína, že v súlade s prístupom z posledných rokov sa agentúra v roku 2022 naďalej usilovala o zvýšenie efektívnosti prostredníctvom spoločného využívania služieb s Komisiou, inými agentúrami Únie a sieťou agentúr EÚ (EUAN) – Úradom zdieľanej podpory v Bruseli; poznamenáva, že v súlade s touto praxou agentúra uskutočňovala spoločné obstarávanie s útvarmi Komisie a sieťou EUAN, a to buď obstarávaním a vedením rámcových zmlúv, ktoré využíva aj Komisia a iné agentúry Únie, alebo využívaním rámcových zmlúv vedených inými subjektmi;

9. konštatuje, že agentúra využíva aj rôzne služby Komisie (napr. mzdy, IT bezpečnosť) a systémy (napr. ABAC, Sysper, Ares, e-Prior) v súlade so zvýšením efektívnosti v súvislosti s intenzívnejším využívaním elektronických nástrojov na podporu administratívnych procesov, a to aj v oblasti verejného obstarávania, financií a ľudských zdrojov; zároveň konštatuje, že agentúra v reakcii na obmedzenia súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 využívala nábor online s podporou zavedenia platformy na prijímanie zamestnancov Systal, čo jej umožnilo dokončiť v rokoch 2021 a 2022 veľký počet náborov zamestnancov a na konci roka zachovať nízku mieru voľných pracovných miest;

10. ďalej poznamenáva, že pokračujúci prechod agentúry na prácu založenú na činnostiach prispel k zvýšeniu efektívnosti pri dynamickom a flexibilnom využívaní zrekonštruovaných kancelárskych priestorov, okrem rozšírenej možnosti telepráce pre zamestnancov agentúry; s uspokojením takisto konštatuje, že agentúra začala fungovať „len s mobilnými telefónmi“, čo prinieslo značné úspory nákladov na telefonovanie;

11. pripomína dôležitosť zvýšenia digitalizácie agentúry, pokiaľ ide o vnútornú prevádzku a riadenie, ale aj zámer urýchliť digitalizáciu postupov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola agentúra v tejto súvislosti naďalej aktívna s cieľom zabrániť digitálnej priepasti medzi agentúrami Únie; upozorňuje však na potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia, aby sa predišlo akémukoľvek ohrozeniu online bezpečnosti spracúvaných informácií; trvá na tom, že je potrebné zintenzívniť opatrenia proti kybernetickým útokom alebo pokusom o infiltráciu, najmä tým, ktoré pochádzajú z Ruska alebo Číny;

12. vyzýva agentúru, aby aj naďalej presadzovala spoluprácu s inými agentúrami Únie a medzinárodnými organizáciami a podporovala dialóg so zainteresovanými stranami a s občanmi;

Personálna politika

13. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 97,33 %, pričom zo 150 pracovných miest povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 140 schválenými pracovnými miestami v roku 2021) boli vymenovaní traja stáli úradníci a 143 dočasných zamestnancov; konštatuje, že okrem toho v roku 2022 pre agentúru pracovalo 84 zmluvných zamestnancov a 13 vyslaných národných expertov; konštatuje, že od roku 2021 do roku 2023 sa plán pracovných miest schválený v rámci rozpočtu Únie zvýšil o 25 dočasných zamestnancov a 14 zmluvných zamestnancov na riešenie nových úloh vyplývajúcich z Európskej vedeckej poradnej rady pre zmenu klímy, LULUCF, Seveso a právnych predpisov o obnove prírody;

14. vyjadruje poľutovanie nad rodovou nerovnováhou medzi členmi vrcholového manažmentu agentúry, keďže šesť z deviatich (67 %) sú muži; s uspokojením berie na vedomie rodovú rovnováhu medzi členmi správnej rady agentúry, kde 18 z 36 členov (50 %) sú muži; berie na vedomie rodovú rovnováhu medzi zamestnancami agentúry celkovo, pričom 118 z 221 zamestnancov (53 %) sú ženy; žiada agentúru, aby v budúcnosti zabezpečila rodovú rovnováhu na úrovni vrcholového manažmentu; konštatuje, že agentúra neprijala Chartu rozmanitosti a začlenenia, a vyzýva agentúru, aby ju prijala a aktívne sa zúčastňovala na iniciatívach, ktoré podporujú rozmanitosť a začlenenie na pracovisku;

15. vyjadruje znepokojenie nad geografickou rovnováhou v rámci vyššieho a stredného manažmentu agentúry, ktorý nemá ani jedného manažérskeho zamestnanca zo strednej a východnej Európy; trvá na tom, že sa to musí zlepšiť; žiada agentúru, aby o tejto otázke informovala orgán udeľujúci absolutórium;

16. víta, že agentúra má koordinátora pre dobré životné podmienky a vykonala rozsiahlu prácu v oblasti zvyšovania povedomia a nastavenia procesov pre zamestnancov, ktorí sa vracajú z dlhodobej neprítomnosti, a v prípade potreby je zamestnancom ponúknutá odborná pomoc prostredníctvom lekárskeho poradcu;

17. poznamenáva, že na zníženie rizika vyhorenia zaviedla agentúra spolu s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti aplikáciu na monitorovanie stresu (s názvom „Howdy“); berie na vedomie, že zamestnanci sú zaregistrovaní v aplikácii a pravidelne dostávajú sériu otázok na monitorovanie úrovne stresu, a ak sa táto úroveň zvýši, kontaktuje ich lekársky psychológ, aby s nimi prediskutoval výsledok; konštatuje, že zamestnanci majú možnosť absolvovať až tri stretnutia s psychológom u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti agentúry, aby mohli riešiť svoje problémy, zdôrazňuje, že všetko prebieha anonymne a agentúre sa poskytujú len štatistické údaje;

18. konštatuje, že agentúra má politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu a že agentúra je súčasťou medziagentúrnej pracovnej skupiny dôverných poradcov; so záujmom očakáva ich správu a odporúčania; konštatuje, že v roku 2022 neboli nahlásené žiadne prípady obťažovania, a nabáda agentúru, aby pokračovala v práci na predchádzaní prípadom aj v budúcnosti a rozvíjala ju;

19. so znepokojením konštatuje, že napriek viacročnému charakteru úloh agentúry existuje nerovnováha, pokiaľ ide o počet trvalých a zmluvných pracovných miest, ako aj prevádzkových a podporných zamestnancov, čo vedie k neustálej potrebe rekvalifikácie, ako aj k preťaženiu administratívnej práce pre vedcov; vyzýva agentúru, aby prehodnotila svoju personálnu politiku; domnieva sa, že vzhľadom na výrazné zvýšenie pracovného zaťaženia a s cieľom riadne plniť úlohy súvisiace s cieľmi Únie, okrem iného v oblasti klimatickej neutrality, obehového hospodárstva a obnovy prírody, by počet zamestnancov agentúry mal v nadchádzajúcich rokoch naďalej výrazne rásť;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

20. pripomína, že členovia vrcholového manažmentu a členovia správnej rady by mali predkladať vyhlásenie o záujmoch, ktoré sa uverejní na webovej stránke agentúry; berie na vedomie, že členovia vrcholového manažmentu by mali v rámci dialógu o kariérnom raste aktualizovať informovanosť o konflikte záujmov na základe vlastného vyhlásenia (ako súčasť sebahodnotenia), v ktorom by mal člen vrcholového manažmentu ako zamestnanec uviesť, či boli alebo majú byť prijaté nejaké nové záväzky alebo činnosti, ktoré by mohli viesť k potenciálnemu konfliktu záujmov; poznamenáva, že pri dokončovaní plánu kariérneho rozvoja by mal zodpovedný vedúci pracovník uviesť svoje vlastné posúdenie otázky konfliktu záujmov; konštatuje, že v roku 2022 neboli zistené žiadne prípady konfliktu záujmov;

21. berie na vedomie, že agentúra naďalej sleduje predložené životopisy a vyhlásenia o záujmoch členov správnej rady a vrcholových manažérov a zverejňuje ich na svojom webovom sídle;

22. konštatuje, že podľa pripomienok k udeleniu absolutória za rok 2021 agentúra v súčasnosti prehodnocuje svoju politiku v oblasti predchádzania a riadenia konfliktu záujmov s cieľom posúdiť jej vhodnosť a relevantnosť na základe prístupu založeného na riziku; konštatuje, že agentúra pritom zváži svoje mechanizmy vnútornej kontroly a protikorupčné mechanizmy a vykoná úpravy všetkých nedostatkov, ktoré zistí; vyzýva agentúru, aby informovala orgán udeľujúci absolutórium o výsledku uvedeného posúdenia;

23. berie na vedomie dosiahnutú viditeľnosť agentúry; zastáva názor, že stále existuje priestor na väčšiu viditeľnosť v médiách, na internete a v sociálnych médiách s cieľom informovať občanov o jej práci a o nebezpečenstvách pre naše prostredie;

Vnútorná kontrola

24. berie na vedomie, že v roku 2022 agentúra pokračovala v práci na štrukturálnych zmenách v spôsoboch svojej práce, ktoré začala v roku 2021; poznamenáva, že po úplnom zavedení zmien sa bude venovať plná pozornosť aktualizácii dokumentácie postupov, čím sa odstránia nedostatky zistené v rámci vnútornej kontroly agentúry; konštatuje, že prístup agentúry k riadeniu rizík je čiastočne v súlade, keďže identifikuje a analyzuje riziká v rámci celej organizácie, ale systematická identifikácia, hodnotenie a následné opatrenia v súvislosti s rizikami na úrovni projektových skupín sú obmedzené;

25. poznamenáva, že kontrolné činnosti na zmiernenie rizík sú tiež čiastočne v súlade, pretože v dôsledku štrukturálnych zmien v roku 2022 sú zastarané; konštatuje, že politika Európskeho tematického centra a politika pre granty sú vzhľadom na zmenu štruktúry overovania zavedenú v roku 2022 takisto zastarané; pokiaľ ide o plány kontinuity činností, tie sú zavedené a účinne sa využívali počas kríz, ale ich opatrenia sú rozptýlené v rôznych dokumentoch a neboli aktualizované tak, aby odrážali nové spôsoby práce; vyzýva agentúru, aby orgán udeľujúci absolutórium informovala o opatreniach, ktoré prijme s cieľom aktualizovať dokumentáciu postupov;

Ďalšie pripomienky

26. víta, že v septembri 2022 príslušný orgán úspešne predĺžil registráciu agentúry v rámci schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) o ďalší rok; s uspokojením konštatuje, že v správe Dvora audítorov sa uvádza, že agentúra patrí medzi agentúry, ktoré vydávajú ročné environmentálne vyhlásenie;

27. chváli agentúru za jej pokračujúce úsilie o zviditeľnenie verejnosti a prítomnosť na internete v roku 2022, ako napríklad za vytvorenie interaktívnej digitálnej podnikovej publikácie „EEA 2021: rok v skratke“ s cieľom vysvetliť, čo agentúra je a čo robí, a prebiehajúci viacročný webový projekt, ktorý v roku 2022 priniesol kľúčové prvky, medzi nimi navigačnú logiku orientovanú na používateľa a aktualizovaný obsah v kľúčových oblastiach znalostí na základe intenzívnej analýzy používateľov;

28. vyjadruje agentúre uznanie za účasť v osobitnej pracovnej skupine, ktorej cieľom je zhromaždiť poznatky, odborné znalosti a údaje na mapovanie vplyvu nevyprovokovaného a neoprávneného útoku Ruska na Ukrajinu na životné prostredie;

29. pokiaľ ide o ďalšie poznámky prierezovej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([2]) o výkonnosti, finančnom hospodárení a kontrole agentúr.

([2]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.